

Eğitim Bilimleri ve Eğitim Yönetiminin Disiplinlerarası ve Disiplinler Üstü Yapısı

Yeliz Delice

Sınıf Öğretmeni

yeliz_0555@hotmail.com, ORCID:0009-0003-5986-2510

Serap Tatlı

Psikolojik Danışman/Rehberlik Öğretmeni

seraptatli.27@gmail.com, ORCID:0009-0005-1040-170X

Özet

Eğitim bilimlerinde ve eğitim yönetiminde kullanılan pek çok kavram vardır. Ancak bu kavramlardan bazıları o alanın özelliklerini yansıtan temel kavramlardır. Bu bağlamda eğitim yönetiminin temel kavramları eğitim, yönetim, örgüt, sistem, eğitim yönetimi, yaygın eğitim, örgün eğitim, eşgüdümleme, güç, denetim, liderlik, disiplin, okul yönetimi, öğretimin basamaklandırılması, yönetsel erk, yetki sorumluluk, görev, yetke, örgütsel etkililik, verimlilik, değerlendirme, iletişim ve yeterlilik olarak sıralanabilir. İki ya da daha fazla disiplinin belirli kavram, işlem, terminoloji ve bilgiyi bir araya getirmek suretiyle etkileşim içinde olması disiplinlerarası olarak adlandırılır. Bu bağlamda şehir çalışmaları ve barış çalışmaları disiplinlerarası alanlar olarak örnek gösterilebilir. Disiplinlerarası yaklaşım disiplinlerin sınırlarını aşmayı içerse de disiplinleri yadsımaz. Hatta disiplinlerarası kavramı disiplinlerden yola çıkılarak tanımlanır. Ancak birleştirmeyi, etkileşmeyi, bağlantı kurmayı ve odaklanmayı içerir. Dolayısıyla sosyal psikoloji, iktisadi antropoloji, biyocoğrafya ve iktisat tarihi bilimsel disiplinlerarası alan örnekleridir. Disiplinlerarası kavramı hakkında farklı görüşler mevcut olmakla birlikte kavram genel olarak işbirliği amaçlı problem çözme, birlik, sentez ve karmaşık araştırma konularını, araçlarını ve yöntemlerini ödünç alarak disiplinler ile kavramlar arasında çapraz ilişkiler kurmayı içerir. Disiplinlerarası çalışmalarda her bir disiplin kendi kavramlarını ve yöntemlerini yeniden uyarlayarak ortak bir sav ortaya koyarlar. Bu da farklı epistemik anlayışların bir araya getirilmesini gerektirir.

Ancak bu bir güçlüktür, çünkü araştırmacıların birbirlerinin kültürlerine aşına olmaları, temel kuramları arasındaki farkları bilmeleri ve yeni bilgi ve kuram oluşumuna katkı sunmaları gerekmektedir. Bu da disiplinlerarası ve disiplinler üstü çalışmalarda kuram, yöntem, kapsam ve perspektif sorunlarının yaşanmasına neden olur. Zira bir disipline ait bir araştırma yönteminin diğer disiplinler tarafından kullanılması çeşitli tartışmalara yol açar. Disiplinler üstü yaklaşımın tarihinde genel sistemler teorisinin ortaya atılması önemli bir rol oynar. Çünkü bu kuramla birlikte bilimsel konulara farklı bir bakış açısı getirmiş ve nesne ile çevresi arasındaki bağı gündeme getirmiştir. Bu nedenle basit ve tek bir disiplin anlayışının yetersiz olduğu, buna karşın farklı disiplinler arasında işbirliği olması gerektiği görüşü artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilimleri, Eğitim Yönetimi, Disiplinlerarası, Disiplinler Üstü

Interdisciplinary and Supradisciplinary Structure of Educational Sciences and Educational Management

Abstract

There are many concepts used in educational sciences and educational administration. However, some of these concepts are basic concepts that reflect the characteristics of that area. In this context, the basic concepts of education management can be listed as education, management, organization, system, education management, non-formal education, formal education, coordination, power, supervision, leadership, discipline, school management, cascading of education, managerial power, authority, responsibility, task, authority, organizational effectiveness, efficiency, evaluation, communication and competence. The interaction of two or more disciplines by bringing together certain concepts, processes, terminology and knowledge is called interdisciplinary. Dec. In this context, urban studies and peace studies can be shown as examples as interdisciplinary fields. Although the interdisciplinary approach involves crossing the boundaries of disciplines, it does not deny the disciplines. In fact, the concept of interdisciplinary is defined based on disciplines. But it involves connecting, interacting, connecting and focusing. Therefore, social psychology, economic anthropology, biogeography and economic history are examples of interdisciplinary scientific fields. Although there are different opinions about the concept of interdisciplinary, the concept generally involves creating cross-relationships between disciplines and concepts by borrowing Deconstructive problem solving, unity, synthesis and complex research topics, tools and methods for cooperation purposes. In interdisciplinary studies, each discipline presents a common argument by re-adapting its own concepts and methods. This requires bringing together different epistemic Deceptions. However, this is a difficulty because researchers need to be familiar with each other's cultures, know the differences between their basic theories, and contribute Decently to the formation of new knowledge and theories. This leads to problems of theory, method, scope and perspective in interdisciplinary and supradisciplinary studies. Because the use of a research method belonging to one discipline by other disciplines leads to various controversies. The introduction of general systems theory plays an important role in the history of the interdisciplinary approach. Because with this theory, he brought a different perspective on scientific issues and brought the Decoupling between the object and its environment to the agenda. For this reason, the opinion that a simple and single understanding of discipline is insufficient, but there should be cooperation between different disciplines, has increased decently.

Key Words: Educational Sciences, Educational Management, Interdisciplinary, Supra-Disciplinary

Giriş

Eğitim bilimlerinde ve eğitim yönetiminde kullanılan pek çok kavram vardır. Ancak bu kavramlardan bazıları o alanın özelliklerini yansıtan temel kavramlardır. Bu bağlamda eğitim yönetiminin temel kavramları eğitim, yönetim, örgüt, sistem, eğitim yönetimi, yaygın eğitim, örgün eğitim, eşgüdümleme, güç, denetim, liderlik, disiplin, okul yönetimi, öğretimin basamaklandırılması, yönetsel erk, yetki sorumluluk, görev, yetke, örgütsel etkililik, verimlilik, değerlendirme, iletişim ve yeterlilik olarak sıralanabilir (Çınkır, t. y.).

Bu durum eğitim yönetimi in temel kavramlar açısından diğer disiplinler ile ilişki içinde olmak zorunda olduğunun bir kanıtıdır. Hatta alanda kullanılan kavramların büyük bir kısmının yönetim ve işletme alanlarından alınmış olduğunu belirtmek mümkündür.

Bir çeşit örgüt olan okulun özellikleri ve bir süreç olarak eğitimin niteliği değiştikçe eğitim yönetiminin özellikleri de değişir (Gedikoğlu, 1997). Bu sebeple alanda kullanılan temel kavramlar da değişim gösterebilmektedir. Çünkü her çağın eğitimden beklentisi aynı olmayabilir.

Örneğin son yıllarda eğitim yönetimi alanında da dolaşımda olan yönetim kavramı aslında ilk olarak Dünya Bankası tarafından 1990lı yılların başında kullanılmıştır. Burada amaç ekonomik büyüme ve kalkınma paralelinde desteklediği ülkelerdeki çalışmalarını yolsuzlukla başa çıkarmak için siyaset, demokrasi ve katılımı ilişkilendirmektir.

Kavram ancak siyaset bilimi, kamu yönetimi ve şehir ve bölge planlama gibi farklı alanlarda farklı anlamlar ifade eder. Bu anlamlar araştırmacıların önceliklerine, benimsedikleri yaklaşıma, ideolojiye ve çalışmanın odak noktasına göre değişiklik gösterir.

Türkiye’de 1996 yılında yapılan Habitat II Konferansı sonrasında yaygınlaşan kavram Tekeli’nin kavramsallaştırmasıyla kentleşme alanın kullanılmaya başlanmıştır. Ancak kavramı kullanacak olanların sosyo-ekonomik durumlarının bir yansıması olarak eleştirilir (Ekin Erkan ve ark., 2020).

Aynı şekilde kavram eğitim yönetimi alanında konu alanının gerekleri ve araştırmacıların bakış açıları doğrultusunda okul yöneticilerinin yöneticilik rollerinden ziyade yönlendirmeci rolleri gözetilerek ele alınır. Dolayısıyla müdürlerin okulları öğretmenlerle etkileşim, uyum ve eşgüdüm içinde paylaşım yaparak yönetmeleri beklenir.

Pek çok konu eğitim yönetiminin çalışma alanına girebilir ve ana disiplinlerden alınmış teori,

model ve kavramları dahil ederek alanın kavramsal çoğulluğuna (conceptual pluralism) katkı sunuyor gibi görünebilir.

Ancak alanın içinden gelenler alanın bilgi temelini eğitim örgütleriyle ilgili kavram ve modellerle sınırlı olmasını tercih etmektedir. Bununla birlikte bir akademisyenin kariyer tercihi doğal olarak onun alanın bilgi temeline ilişkin tavrını şekillendirmektedir.

Örneğin, sosyoloji kökenli bir bilim insanı eğitimde sosyal tabakalaşma ve eşitsizlik konularına odaklanırken işletme kökenli bir araştırmacı okullarda ve öğretme sürecinde örgütsel davranışa odaklanmaktadır.

Eğitim yönetimi kökenli bir araştırmacı ise daha çok eğitim reformları, reformların okullar ve yöneticiler üzerindeki etkisi, öğretmen özerkliği ve güçlendirme, eğitim politikası ve müdürlerin kariyeri gibi konulara odaklanma eğilimindedir (Oplatka & Nudar, 2014).

Bu nedenle eğitim yönetimi alanında faaliyet gösteren araştırmacıların çeşitliliği alanın bilgi birikiminin ve kavram haritasının çeşitlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bunun yanında alanda kavramsal düşünme eyleminin gelişmesi için bu alan çalışanların iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerilerini kullanması gerekir (Ekin Erkan ve ark., 2020).

Disiplinlerarası

İki ya da daha fazla disiplinin belirli kavram, işlem, terminoloji ve bilgiyi biraraya getirmek suretiyle etkileşim içinde olması disiplinlerarası olarak adlandırılır (Solak, 2016; Şimşek & Adıgüzel, 2012). Bu bağlamda şehir çalışmaları ve barış çalışmaları disiplinlerarası alanlar olarak örnek gösterilebilir (Becher & Trowler, 2001).

Disiplinlerarası kavramının ne zaman ve nasıl ortaya çıktığına ilişkin çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bazılarına göre Plato, Aristoteles, Kant ve Hegel gibi disiplinlerarası filozoflar olarak adlandırılan düşünürlerin görüşlerine dayanmakta iken bazılarına göre ise modern eğitim reformları, uygulamalı araştırma ve disiplinler arasındaki harekete dayanan bir 20. yüzyıl fenomenidir (Klein, 1990).

Tress ve ark. (2005) ise kavramın 1920'lerde ortaya çıktığını iddia etmektedir. Yazarlar aynı

zamanda nasıl ortaya çıktığını da araştırmıştır. Buna göre 1960 ve 1970lerde disiplinlerin ayrışmasının sosyal sorunları çözmede yetersiz olduğuna dair bir tartışma söz konusu iken OECD'nin 1970 yılında Fransa'da düzenlediği konferans bir dönüm noktası olmuş ve çok disiplinli, disiplinlerarası ve disiplinler ötesi terimleri ortaya çıkmıştır.

Bu konferansta gündemde olan temel eleştirilerden birisi de bilimle toplum arasında bir bağ olmaması idi çünkü bilim esnek değildi ve toplumsal talepleri karşılayamıyordu. Bu nedenle yeni bilimsel yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktaydı.

Fizikçi Erich Jantsch'a göre bilgi birden fazla disiplinden elde edilmekte idi. Bu eleştiri aynı zamanda 1980lerde oraya çıkan bilimde indirgemecilik-bütüncülük tartışması ile de bağlantılı idi (Tress ve ark., 2005).

Disiplinlerarası yaklaşım disiplinlerin sınırlarını aşmayı içerse de disiplinleri yadsımaz. Hatta disiplinlerarası kavramı disiplinlerden yola çıkılarak tanımlanır (Ulusoy, 2007). Ancak birleştirmeyi, etkileşmeyi, bağlantı kurmayı ve odaklanmayı içerir. Dolayısıyla sosyal psikoloji, iktisadi antropoloji, biyocoğrafya ve iktisat tarihi bilimsel disiplinlerarası alan örnekleridir (Alvargonza'lez, 2011).

Disiplinlerarası kavramı hakkında farklı görüşler mevcut olmakla birlikte kavram genel olarak işbirliği amaçlı problem çözme, birlik, sentez ve karmaşık araştırma konularını, araçlarını ve yöntemlerini ödünç alarak disiplinler ile kavramlar arasında çapraz ilişkiler kurmayı içerir (Gür, 2003'ten akt. Ulusoy, 2007).

Bununla birlikte disiplinlerarası kavramı çok genel ve belirsiz bir şekilde kullanılmaktadır (Kötter & Balsiger, 1999). Hatta dar anlamda çok disiplinli, çapraz disiplinli ve disiplinler ötesi terimleri ile değişimli olarak kullanılsa da (Alvargonza'lez, 2011; Evely ve ark., 2010; Dewulf ve ark., 2007; Ulusoy, 2007) aradaki farkı incelemek dikkate değerdir. Bu fark kavramların ön eklerinin Latince kökenleri olan multi-, inter- ve trans- dikkate alındığında daha belirgin olarak görülmektedir.

Bu anlamda Choi ve Pak'a (2006) göre disiplinlerarasılık disiplinlerarasındaki ilişkileri analiz, sentez ve uyumlama yoluyla eşgüdümlü ve tutarlı bir bütüne dönüştürür. Çünkü Ulusoy'un (2007) da belirttiği gibi karmaşık sorunlar ekonomik, fiziki ve kimyasal sorun şeklinde bir ayrım yerine ekonomik, fiziki ve kimyasal yönü olan sorunlar şeklinde karşımıza çıkar.

Ayrıca bilimin ürettiği bilgi ve ilgilendiği konular genişledikçe bilimsel bilginin örgütlenmesi de değişime uğrayabilir. Disiplinlerarası yaklaşımda iki veya daha fazla disiplin arasındaki alışveriş değişik şekillerde gerçekleşir. İlk olarak kuramsal ve yöntemsel bir faydalanma söz konusu olur.

Bu kapsamda yapısalcılık, davranışçılık ve sistem kuramı gibi çeşitli disiplinler üstü kuramlara ve onların metotlarına başvurulur. Bunun yanında disiplinler birbirlerinin çalışma alanlarına girerek çeşitli melez çalışma konularının ortaya çıkmasına aracı olurlar (Solak, 2016). Dolayısıyla disiplinler yerine yeni oluşumlar ortaya çıkabilir.

Disiplinlerarası çalışmalarda her bir disiplin kendi kavramlarını ve yöntemlerini yeniden uyarlayarak ortak bir sav ortaya koyarlar. Bu da farklı epistemik anlayışların bir araya getirilmesini gerektirir.

Ancak bu bir güçlüktür, çünkü araştırmacıların birbirlerinin kültürlerine aşina olmaları, temel kuramları arasındaki farkları bilmeleri ve yeni bilgi ve kuram oluşumuna katkı sunmaları gerekmektedir (Tress ve ark., 2005).

Bu da disiplinlerarası çalışmalarda kuram, yöntem, kapsam ve perspektif sorunlarının yaşanmasına neden olur. Zira bir disipline ait bir araştırma yönteminin diğer disiplinler tarafından kullanılması çeşitli tartışmalara yol açar.

August Comte bir bilime ait yöntemlerin diğerlerine de uygun olacağını, Stuart Mill de bilimde birliğin yöntemsel birlikle sağlanabileceğini savunmuştur. Bir çalışma alanının hangi bilime ait olduğu ile ilgili olan kapsam sorunu tek disiplinli dönemlere ait olsa da halen geçerliliğini korumaktadır.

Oysa ki aracı dil olan edebiyat biliminde dilbilimden faydalanmamak imkansızdır. Dolayısıyla bir soruna onun perspektifinden bakabilir (Solak, 2016). Benzer şekilde nesnesi insan olan eğitim ve eğitim yönetimi alanlarının psikolojiden bağımsız hareket etmesi mümkün değildir.

Disiplinlerarası yaklaşıma verilen önemin giderek arttığı gözlenmektedir. Çünkü Kötter ve Balsiger'e (1999) göre bir projeye fon bulmak için iyi tasarlanmış bir öneri sunmak yeterli değildir. Projenin aynı zamanda disiplinlerarası bir yaklaşımla sunulması gerekmektedir.

Hatta bilim politikasında bilim temelli sorun çözmenin disiplinlerarası araştırma gerektirdiğine dair bir genel kabul vardır. Öyle ki politika yapıcılar dahi Horizon 2020 gibi disiplinlerarası araştırmayı özendiren fon programlarına yatırım yapmaktadır.

Ancak etkili bir disiplinlerarası araştırmayı sağlayan epistemolojik süreçler tam olarak anlaşılmamış olup araştırmacılar bilişsel ve epistemik zorluklar yaşamaktadır. Hatta üniversitelerde bunun nasıl öğretileceğine dair bir bilgi eksikliği de vardır (Boon & Van Baalen, 2018).

Eğitim Bilimleri ve Eğitim Yönetiminin Disiplinler Üstü Yapısı

Disiplinler üstü yaklaşımın tarihinde Bertalanffy'nin 1930'ların sonunda genel sistemler teorisini ortaya atması önemli bir rol oynar. Çünkü bu kuramla birlikte bilimsel konulara farklı bir bakış açısı getirmiş ve nesne ile çevresi arasındaki bağı gündeme getirmiştir. Bu nedenle basit ve tek bir disiplin anlayışının yetersiz olduğu, buna karşın farklı disiplinler arasında işbirliği olması gerektiği görüşü artmıştır (Balsiger, 2004).

İlk olarak 1970 yılında Avusturyalı astrofizikçi astrophysicist Erich Jantsch tarafından kullanılan disiplinler ötesi kavramı, en üst düzey koordinasyonu ifade eder (Balsiger, 2004).

Bir disiplinin sınırlarının aşıldığı durumlarda bilimler arasındaki her türlü iş birliğini adlandırmak için supradisciplinary ifadesi ortak bir kavram olarak önerilebilir. Çok disiplinli, disiplinlerarası ve disiplinler ötesi ifadelerinin yanı sıra co-disciplinarity (1958), türdeş alanlı (cross-disciplinarity-1958), condisciplinarity (1990), infradisciplinarity (1974), intradisciplinarity (1958) ve pluridisciplinarity (1972) gibi ifadeler de kullanılmaktadır.

Ancak bu ifadelerin birçoğu sadece birer kez kullanılmış olup doyurucu bir açıklama sunmamıştır (Kötter ve Balsiger, 1999). Bunların yanısıra literatürde çok az yer alan extradisciplinarity ve paradisciplinarity kavramları yer almaktadır.

Extradisciplinarity, bir disiplinin geleneksel sınırlarının dışında yer almasına rağmen disiplinin ve bilimin epistemik kültürünün içinde kalan ve analizde yapıya odaklanan bir yaklaşımdır.

Paradisciplinarity ise sinerji oluşturmak amacıyla disiplinler arasında yöntem, teori ve araçlar açısından karşılaştırma yapmayı içeren ve böyle analiz yapan bir yaklaşımdır (Ach & Weidemann, 2008).

Bununla birlikte co-disciplinarity, bir çalışmada iki disiplinin merkezi bir rol oynadığı, ikisinin de

gerekli olduğu ve ikisinin de koşullu ve ortaklaşa/müşterek çalışılması gereken bir yaklaşımdır (Otero, Llanos, Arlego ve Gazzola, 2017).

Genel anlayışa göre disiplinler üstü bir araştırmanın ne derece doğru olduğu ele alınan sorunun ne kadar karmaşık olduğuna bağlıdır. Bununla beraber disiplinlerarası ve disiplinler ötesi gibi bilim dünyasında sürekli bir zorlu fenomen karmaşasından kaçınmak için bir disiplinin sınırlarının aşıldığı ve bilimsel iş birliği olduğu her türlü durum için disiplinler üstü kavramı kullanılabilir (Balsiger, 2004).

Sonuç

Eğitim bilimleri ve eğitim yönetimi alanında kavram kullanımı konusunda alanda üretilen kavramların kökenine de değinmek yerinde olacaktır. Bu anlamda Bilgin Tiryaki ve Sunar (2016) sosyal bilimlerde baskın olan kavram ve terimlerin Avrupa merkezli olduğunu, dolayısıyla bu anlayışın süreklilik taşıdığını ve topluma özgü olmayan kavramların özgün kavram üretimini engellediğini ileri sürmektedir.

Bu durum eğitim yönetimi alanında da çeşitli yazarlar (Örücü & Şimşek, 2011; Turan & Şişman, 2013; Yalçın, 2015) tarafından alanda üretilen bilginin Batı merkezli olduğu şeklinde eleştirilmiştir.

1990'lı yıllarda Thomas Kuhn bilim tarihçilerinin paradigma kavramını öne sürerek bilimin sosyal ve tarihsel bir süreç olduğunu iddia etmesiyle bilim tarihine yeni kelimeler eklenir. Bu yeni kelimeler akademide pek çok alanda kullanılan kelimeler olup eğitim yönetiminde alanın tanımında da kullanılmaktadır.

Alanda kavram kullanımının daha iyi anlaşılabilmesi için bu yeni kelimelerin de açıklığa kavuşturulması gerekir. Çünkü eğitim yönetimi, disiplinlerarası, çok disiplinli ve benzeri kavramlar kullanılarak tanımlanır.

Türkiye’de ve dünyada eğitim yönetimi, eğitim bilimleri, işletme ve kamu yönetimi gibi birbirleri ile etkileşim halinde olan disiplinlerin durumunun değerlendirildiği çalışmalarda, alandaki olumlu gelişmelere rağmen, kavram ve kuram oluşturma, geliştirme ve değerlendirme konusunda hala önemli bir açık olduğu vurgulanmaktadır.

Disiplin ve onunla ilişkili terminolojinin de dolayısıyla açıklanması yerinde olacaktır. Çünkü bazı çalışmalarda disiplinler ötesi, disiplinlerarası veya çok disiplinli yaklaşımlar arasında bir hiyerarşi olmayabilir.

Ayrıca bir çalışmada hangi yaklaşımın tercih edilmesi gerektiği ele alınan araştırma sorusunun niteliğine bağlıdır. Zira Amerika'nın aksine Avrupa'da bilim terimi daha az sınırlayıcı bir şekilde kullanılır ve doğa bilimleri teknik ve sosyal bilimlerin yanı sıra insan bilimlerini de kapsar. Bu nedenle bilimler arasındaki ilişkiler ve çalışmalarda bilimlerin ne şekilde bir arada, eş zamanlı veya iş birliği içinde kullanılabileceği tartışılmalıdır.

Kaynakça

Ariely, D. & Norton, M. I. (2009). Conceptual consumption. *Annual Review of Psychology*, 60:475-99.

Arslan, H. (1992). Epistemik cemaat: Bir bilim sosyolojisi denemesi. *Paradigma*. Aydın, M. (2017). Bilgi sosyolojisi. *Açılım Kitap*.

Alvargonza'lez, D. (2011). Multidisciplinarity, interdisciplinarity, transdisciplinarity, and the sciences. *International Studies in the Philosophy of Science*, 25(4), 387-403.

Arslan, A. (2017). Felsefeye giriş. Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Yeni Edisyon. BB101 Yayınları.

Arastaman, G., Öztürk Fidan, İ., & Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlik: kuramsal bir inceleme. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.

Balmores, N. R. (1988). The characteristics and theoretical orientations of the knowledge base of educational administrations in journal articles, 1965-1987: A content analysis study (Doctoral dissertation), University Microfilms International (UMI).

Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.

Bates, R. J. (1980). Educational administration, the sociology of science, and the management of knowledge. *Educational Administration Quarterly*, 16(2), 1-20.

- Bates, R. J. (1982). Towards a critical practice of educational administration. İçinde T. J. Sergiovanni & J. E. Corbally (Ed.), Leadership and organizational culture: New perspectives on administrative theory and practice. (pp. 260-275). University of Illinois Press.
- Baudrillard, J. (2004). Tüketim toplumu söylenceleri/yapıları. (H. Deliçaylı ve F. Keskin Çev.). Ayrıntı.
- Çelik, H., Başer Baykal, N. & Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 8(1), 379-406.
- Dagget, B. (2014). Addressing current and future challenges in education. 22nd Annual Model Schools Conference.
- Demirhan, G. (2015). Türkiye'de eğitim yönetimi alanında araştırma geleneği ve paradigmaların gömülü teori bağlamında değerlendirilmesi (Doktora tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Dennison, B. (2017). Transdisciplinary literacy: Seven principles that help define transdisciplinary research.
- Dewey, J. (1916). Democracy and education. Macmillan.
- Dewulf, A., François, G., Pahl-Wostl, C. & Taillieu, T. (2007). A framing approach to cross-disciplinary research collaboration: Experiences from a large-scale research project on adaptive water management. Ecology and Society 12(2).
- Erol, İ. (2020). Yasama Erkin'in Türk eğitim sistemi yönetimi ve politikalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Evans, L. (2022). Is educational leadership (still) worth studying? An epistemic worthiness-informed analysis. Educational Management Administration & Leadership, 50(2), 325-348.
- Evely, A. C., Fazey, I., Lambin, X., Lambert, E., Allen, S. & Pinard, M. (2010). Defining and evaluating the impact of cross-disciplinary conservation research. Environmental Conservation 37(4), 442-450.
- Fidan, N. & Erden, M. (1994). Eğitime giriş. Meteksan Anonim Şirketi.
- Fielding, M. (2003). The impact of impact. Cambridge Journal of Education, 33(2), 289-95.

Technology, & Human Values, 41(5), 922-948.

Gunter, H. (2006). Knowledge production in the field of educational leadership: A place for intellectual histories. *Journal of Educational Administration, & History*, 38(2), 201- 215.

Gümüř, S., Bellibař, M. S., Gumus, E., & Hallinger, P. (2019). Science mapping research on educational leadership, and management in Turkey: A bibliometric review of international publications. *School Leadership, & Management*, 40(1), 23-44.

Hansson. S. O. (2008). Philosophy and other disciplines. *Metaphilosophy*, 39 (4/5), 472-483.

Karadağ, E. & Koza Ciftci, S. (2022). Deepening the effects of the academic inbreeding: Its impact on individual and institutional research productivity. *Research in Higher Education*.

Karakütük, K. & Özdoğan-Özbal, E. (2019). Eğitim yönetiminde kavram kullanımı ve tüketilen kavramlar (Sözlü sunum). 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi, Ankara, Türkiye.

Kazancı Tınmaz, A. (2019). Eğitim yönetiminde kuram, araştırma ve uygulama bütünlüğünün incelenmesi (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Kısa, N. (2016). Eğitim yönetimi alanındaki kuram-uygulama boşluğunun nedenleri ve çözüm önerileri (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Kızıltepe, Z. (2021). İçerik Analizi. F. N. Seggie, & Y. Bayyurt (Ed.), *Nitel araştırma yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları içinde*. Anı.

Klein, J. T. (1990), *Interdisciplinarity: History, theory and practice*. Michigan Wayne State University Press.

Mannheim, K. (2018). *Bilgi sosyolojisi* (M. Yalçınkaya, Çev.) Pinhan.

McGregor, S. L. T. (t. y.). *The nature of transdisciplinary research and practice*.

Mehdiyev, N. (2011). *Çağdaş epistemolojiye giriş*. İnsan Yayınları.

Merriam, S.B. (2013) *Qualitative research a guide to design and implementation*. John Wiley & Sons Inc.

Mertkan, S., Arsan, N., Inal Cavlan, G., & Onurkan Aliusta, G. (2016). Diversity, and equality in academic publishing: The case of educational leadership. *Compare: A Journal of Comparative, & International Education*, 47(1), 46-61.

- Mertkan, S., Onurkan Aliusta, G., & Bayraklı, H. (2022). Pressured to publish: Stories of inexperienced researchers. *Journal of Organizational Change Management*.
- Mialaret, G. (1999). Eğitim bilimlerinin epistemolojik ve metodolojik temelleri (S. Özsoy, Çev.). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 32(1), 1301-3718.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2016). Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi (S. Akbaba Altun & A. Ersoy, Çev. Ed.) Pegem Akademi.
- Otero, M., Llanos, V., Arlego, M. & Gazzola, M. (2017). Co-disciplinary mathematics and physics. Research and Study Courses (RSC) within two groups of pre-service teacher education.
- Oyman Bozkurt, N., & Bozkurt, E. (2018). Interpretation of educational administration in the context of Dilthey's hermeneutic approach. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24(3), 529-552.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Özdemir, M. (2011). Kamu yönetimi ve işletme yönetimi arakesitinde bir bilim: Eğitim Yönetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 44(2), 29-42.
- Parker, J. (2002). A new disciplinarily: Communities of knowledge, learning and practice. *Teaching in Higher Education*, 7(4), 373-386.
- Patton, M, Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (M. Bütün & B. Ş. Demir, Çev. Ed.). Pegem.
- Pears, D. (2003). Bilgi nedir? (A. Güçlü, Çev.). *Bilim ve Sanat*.
- Pilav, S. (2008). Terim sorunu ve eğitim öğretimde terimlerin yeri ve önemi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 267-276.
- Polat, G. (2010). Eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). *Maltepe Üniversitesi, İstanbul*.
- Rudolf Kötter, R. & Balsiger, P. W. (1999). Interdisciplinarity and transdisciplinarity: A constant challenge to the sciences. *Issues In Integrative Studies*, 17, 87-120.
- Seggie, F. N. & Bayyurt, Y. (2015). Nitel araştırma: Yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları. *Anı*.

Sergiovanni, T. J. (1992). Reflections on administration theory and practice in schools. *Educational Administration Quarterly*, 28, 304-313.

Serin, H. & Ergin-Kocatürk, H. (2019). Eğitim yönetimi yüksek lisans öğrencilerinin eğitim sürecine dair deneyimleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 495-513.

Şişman, M. (1998). Eğitim yönetiminde kuram ve araştırmada alternatif paradigma ve yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(16), 395-422.

özgünleşme ve özerkleşme sorunsalı. *Ege Eğitim Dergisi*, 20(1), 113-126.

Taşkın, Ö., Omca Çobanoğlu, E., Apaydın, Z., Çobanoğlu, İ. H., Yılmaz, B. & Şahin, B. (2008). Lisans öğrencilerinin kuram (teori) kavramını algılayışları. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 25(2), 35-51.

Uysal, Ş. (2013). Türkiye’de eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi alanındaki doktora tezlerinin incelenmesi (Doktora tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Ülgen, G. (1988). Eğitim psikolojisinde kavram geliştirme. Özkan Matbaacılık. Ülgen, G. (2001). Kavram Geliştirme: Kuramlar ve uygulamalar. (3.baskı). PegemA.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). Sosyal Bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yin, R. K. (2003). Case study research design and methods. Third edition. Sage.

Yükselir, A. (2006). İlköğretim altıncı sınıf sosyal bilgiler programında geçen kavramların kazanımı ve kalıcılığında kavram analizi yönteminin etkisi (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.